

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС (<i>Syllabus</i> = ОП + НП + РНПД + розклад + Викладач)		
<i>Група полів</i>	<i>Поле</i>	
Назва	– код у загальноуніверситетському класифікаторі (шифр спец. + рівень освіти {Б/М/А/Д} + шифр дисц. за ОП) + назва за ОП {посилання на місце у <i>Навчальному Плані</i> }	029БОК6 Теорія та історія соціальних комунікацій
Анотація курсу	– перелік тем [питань], що розглядаються у дисципліні	<p>Змістовий модуль 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового дослідження.</p> <p>Поняття про курс «Теорія та історія соціальних комунікацій», його мета та завдання. Комунікація як зв'язок і обмін інформацією. Елементарна структура акту комунікації. Роль комунікації в розвитку людства. Комунікація і спілкування: спільне і відмінне. Соціальна комунікація на тлі міжособистісної комунікації. Розвиток соціальної комунікації. Дописемний етап доіндустріального періоду. Писемний етап доіндустріального періоду. Друкарський етап індустріального періоду. Аудіовізуальний етап індустріального періоду. Новітній період розвитку соціальних комунікацій. Природа соціальних комунікацій та їхній характер. Перший етап у розвитку науки про соціальну комунікацію. Другий етап розвитку теорії соціальних комунікацій. Третій етап у розвитку науки про соціальні комунікації. Чиказька школа та Віденський гурток. Франкфуртська школа. Бірмінгемська школа (Британські культурні студії). Марксизм. Психоаналіз та біхевіоризм. Функціоналізм. Становлення вітчизняної наукової школи соціальної комунікації.</p>

		<p>Змістовий модуль 2. Теорії і моделі соціальних комунікацій.</p> <p>Теорія масового суспільства і сильних медіа. Теорія двоступеневого впливу. Теорія дифузії інновацій. Теорія Г. Лассвелла. Теорія чотирьох функцій. Нормативні теорії преси (шість теорій преси). Теорія когнітивного дисонансу. Теорія обмежених ефектів. Теорія селективного впливу. Теорія модернізації Ларнера. Теорія використання і задоволення. Теорія розширення відчуття Маклюена. Теорія культивациї. Теорія «порядок денний». Теорія «спіраль мовчання». Соціально-когнітивна теорія комунікацій. Теорія фреймінгу. Теорія недійної залежності. Теорія ефекту третьої особи. Теорія змови, або теорія «пропагандистської моделі». Теорія недійної грамотності. Теорія само референції Лумана. Макквейлова теорія соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.</p> <p>Змістовий модуль 3. Реалізація соціальних комунікацій в суспільстві.</p> <p>Система соціальної комунікації. Структура соціальної комунікації. Форми соціальної комунікації. Формати соціальної комунікації. Використання соціальної комунікації в інших форматах. Масмедійні комунікації. Рекламна комунікація. PR-комунікація. Пропагандистська комунікація. Агітаційна комунікація. Фактори соціальної комунікації. Різні підходи до тлумачення соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації. Поняття про професійного комуніканта. Професійний і соціальний аспекти діяльності комунікантів. Типи комунікантів у соціальній комунікації. Глобалізація системи соціальної комунікації. Використання технічних засобів для виробництва інформації. Види трансформації систем соціальної комунікації. Інформаційна індустрія. Визначення соціально-комунікаційного впливу. Концептуальні засади соціально-комунікаційного впливу. Професійні засади соціально-комунікаційного впливу. Види соціально-комунікаційного впливу. Методи соціально-комунікаційного впливу.</p>
	– перелік дисциплін, які є передумовою вивчення курсу	«Документно-інформаційні комунікації»
	– перелік дисциплін, для яких	Курс є передумовою для виконання кваліфікаційної роботи

	курс є передумовою – очікуваний результат	<p>Результати навчання з дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми (програмних результатів навчання) виявляються</p> <p>у знаннях щодо впровадження та використання технологій документних комунікацій в соціальних системах, маркетингу інформаційних продуктів і послуг, соціальних комунікацій в мережі Інтернет, мультимедійного забезпечення інформаційної діяльності та технологій веб-дизайну,</p> <p>а також уміннях узагальнювати, аналізувати і синтезувати інформацію в діяльності, пов'язаній із її пошуком, накопиченням, зберіганням і використанням; здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання професійних завдань; використовувати різноманітні комунікативні технології для ефективного спілкування на професійному, науковому та соціальному рівнях на засадах толерантності, діалогу і співробітництва.</p>
Місце курсу у НП	– [розподіл по семестрах]	Другий рік, весняний семестр
	– обсяг кредитів	Весна – 4 кредитів.
	– тижневе навантаження (лекції + практична частина)	2 – 2
	– форма контролю	Екзамен.
Зміст курсу	– лекційний курс (тема розділу + питання для самост. роботи виділені жирним курсивом)	<p>Тема 1. Соціальні комунікації як об'єкт наукового вивчення. Питання до теми 1. Поняття про курс «Теорія та історія соціальних комунікацій», його мета та завдання. Комунікація як зв'язок і обмін інформацією. Елементарна структура акту комунікації. Роль комунікації в розвитку людства. Комунікація і спілкування: спільне і відмінне. Соціальна комунікація на тлі міжособистісної комунікації.</p> <p><i>Соціальна комунікація як умова і характеристика існування соціуму. Соціальна комунікація як сукупність процесів і структур обігу інформації та знань у суспільстві. Комунікаційні потреби особистості.</i></p> <p>Тема 2. Історія становлення соціальних комунікацій та соціальних інститутів. Питання до теми 2.</p>

Розвиток соціальної комунікації. Дописемний етап доіндустріального періоду. Писемний етап доіндустріального періоду. Друкарський етап індустріального періоду. Аудіовізуальний етап індустріального періоду. Новітній період розвитку соціальних комунікацій. Природа соціальних комунікацій та їхній характер.

Особливості комунікації первісного суспільства. Проблема комунікації в античній культурі. Комунікативна проблематика в християнській культурі. Проблема комунікації в епоху Відродження та Новий час. Значення комунікації в сучасному суспільстві в Ю. Хабермаса

Тема 3. Становлення науки про соціальну комунікацію.

Питання до теми 3.

Перший етап у розвитку науки про соціальну комунікацію. Другий етап розвитку теорії соціальних комунікацій. Третій етап у розвитку науки про соціальні комунікації.

Тема 4. Вплив наукових шкіл на розвиток науки про соціальну комунікацію.

Питання до теми 4.

Чиказька школа та Віденський гурток. Франкфуртська школа. Бірмінгемська школа (Британські культурні студії). Марксизм. Психоаналіз та біхевіоризм. Функціоналізм. Становлення вітчизняної наукової школи соціальної комунікації.

Тема 5. Основні теорії соціальних комунікацій.

Питання до теми 5.

Теорія масового суспільства і сильних медіа. Теорія двоступеневого впливу. Теорія дифузії інновацій. Теорія Г. Лассвелла. Теорія чотирьох функцій. Нормативні теорії преси (шість теорій преси).

Тема 6. Теорії соціальних комунікацій на основі психодинамічної моделі К. Говленда.

Питання до теми 6.

Теорія когнітивного дисонансу. Теорія обмежених ефектів. Теорія селективного впливу. Теорія модернізації Ларнера. Теорія використання і задоволення. Теорія розширення відчуття Маклюена. Теорія культивациі.

		<p>Теорія «порядок денний». Теорія «спіраль мовчання».</p> <p><i>Спілкування як соціально-психологічна і комунікаційна категорія.</i></p> <p>Тема 7. Теорії та моделі соціальної комунікації.</p> <p>Питання до теми 7.</p> <p>Соціально-когнітивна теорія комунікацій. Теорія фреймінгу. Теорія недійної залежності. Теорія ефекту третьої особи. Теорія змови, або теорія «пропагандистської моделі». Теорія недійної грамотності. Теорія само референції Лумана. Макквейлова теорія соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.</p> <p><i>Співвідношення понять: комунікація, взаємодія і спілкування.</i></p> <p>Тема 8. Форми і формати соціальної комунікації.</p> <p>Питання до теми 8.</p> <p>Система соціальної комунікації. Структура соціальної комунікації. Форми соціальної комунікації. Формати соціальної комунікації. Використання соціальної комунікації в інших форматах.</p> <p><i>Поняття й еволюція комунікаційних каналів. Розвиток засобів комунікації в процесі антропогенезу.</i></p> <p>Тема 9. Види та фактори соціальної комунікації.</p> <p>Питання до теми 9.</p> <p>Масмедійні комунікації. Рекламна комунікація. PR-комунікація. Пропагандистська комунікація. Агітаційна комунікація. Фактори соціальної комунікації.</p> <p><i>Виникнення людської мови як найважливішого способу комунікації.</i></p> <p>Тема 10. Визначення і модель соціальної комунікації.</p> <p>Питання до теми 10.</p> <p>Різні підходи до тлумачення соціальної комунікації. Моделі соціальної комунікації.</p> <p><i>Знакові комунікації як різновид документної комунікації.</i></p>
	– навчальна література	<p>Базова</p> <p>1. Генеза ідей і динаміка розвитку соціальних комунікацій: колективна монографія / Київський міжнародний ун-т ; Ін-т журналістики. – К. : 2011. –</p>

311 с.

2. Дридзе Т.М. Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации: Проблемы семиопсихосоциологии / Т.М. Дридзе. – М., 2000. – 180 с.

3. Землянова Л.М. Современная американская коммуникативистика / Л.М. Землянова. – М. : Изд-во Московского университета, 1999. – 156 с.

4. Зернецька О.В. Глобальний розвиток систем масової комунікації і міжнародні відносини / О.В. Зернецька. – К. : Освіта, 2009. – 248 с.

5. Квіт С. Масові комунікації : підручник / Сергій Квіт. – К. : Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 345 с.

6. Конецкая В.П. Социология коммуникации / В.П. Конецкая. – М., 1997. – С. 54 – 67; 178 – 220.

7. Лассвелл Г. Структура и функции коммуникации в обществе / Г. Лассвелл // Массовая коммуникация в современном мире: методология анализа и практика исследований : хрестоматия / [сост. Назаров М. М.]. – М., 2002. – С. 131 – 138.

8. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / Д. Мак-Квейл. – Львів : Літопис, 2010. – 538 с.

9. Медіаосвіта та медіаграмотність / Упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенюк. – К., 2002. – 352 с.

10. Моисеева А.П. Основы теории коммуникации / А.П. Моисеева. – Томск, 2004. – 128 с. // <http://window.edu.ru/resource/062/75062/files/teorcommup.pdf>

11. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації / Л. Павлюк. – Львів : ПАІС, 2006. – 176 с.

12. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации / Г.Г. Почепцов. – М.:Рефл-бук, К. : Ваклер, 2001. – 656 с.

13. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації / Г.Г. Почепцов. – К., 1999. – 308 с.

14. Різун В.В. Теорія масової комунікації : підручник / В.В. Різун. – К. : Просвіта, 2008. – 260 с.

15. Соколов А.В. Информационный подход к документальной

коммуникации / А.В. Соколов. – Л. : ЛГИК, 2008. – 85 с.

16. Соколов А.В. Общая теория социальной коммуникации / А.В. Соколов. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 461 с.

17. Терин В.П. Массовая коммуникация. Исследования опыта Запада / В.П. Терин. – М., 1999. – 224 с.

18. Шарков Ф.И. Основы теории коммуникации / Ф.И. Шарков. – М. : Издательский Дом «Социальные отношения», изд-во «Перспектива», 2002. – 246 с.

19. Шишкина М.А. Паблик рилейшнз в системе социального управления / М.А. Шишкин. – СПб, 2009. – С. 189 – 260.

Допоміжна

1. Александров О. Базова модель публіцистичної комунікації / О. Александров // Діалог: Медіа-студії : зб. наук. пр. – Одеса. – 2012. – Вип. 15. С. 7–16.

2. Бондар Ю. Книжкові видання як форма соціальної та політичної комунікації / Ю. Бондар // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 10. – С. 39 – 42

3. Бориснев С.В. Социология коммуникаций / С.В. Бориснев. – М., 2003. – 270 с.

4. Житарюк М.Г. Теорії когнітивної відповідності: функціональні параметри і проблеми ефективності інформаційного балансу в сучасному журналістикознавстві / М.Г. Житарюк // Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство. – Львів, 2008. – С. 139–196. – Режим доступу: http://ztnmi.ucoz.ru/_ld/0/33_monograf_a5_cd.pdf

5. Карпенко О. Троянські коні телереклами: мовні маніпуляції / О. Карпенко. – К.: Смолоскип, 2007. – 114 с.

6. Кашкин В.Б. Введение в теорию коммуникации / В.Б. Кашкин. – Воронеж : Изд-во ВГТУ, 2000. – 175 с.

7. Колшанский Г.В. Текст как единица коммуникации / Г.В. Колшанский. – М., 2008. – 218 с.

		<p>8. Коновець О. Теорія масової комунікації / О. Коновець. – К., 2009.</p> <p>9. Основы теории коммуникации: учеб. / под ред. проф. М.А. Василика. – М. :Гардарики, 2003. – 615 с.</p> <p>10. Партико З.В. Теорія масової інформації: навчальний посібник. – Львів, «Паїс», 2007. – 122с.</p> <p>11. Почепцов Г.Г. Коммуникационные технологии XX века / Г.Г. Почепцов. – М. :Рефл-бук, К. : Ваклер, 1999. – 352 с.</p> <p>12. Почепцов Г.Г. Теория и практика коммуникации / Г.Г. Почепцов. – М., Центр, 2006. – 656 с.</p> <p>13. Почепцов Г.Г. Модель пропаганды Жака Эллюля // MediaSapiens. URL:http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/manipulation/model_propagandy_zhaka_ellyulya/.</p> <p>14. Почепцов Г. Сенси і війни: Україна і Росія в інформаційній і смисловій війнах / Г.Г. Почепцов. К., 2016. – 316 с.</p> <p>13. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность): словарь-справочник. – Х., 2009. – 392 с.</p> <p>14. Сучасні технології та засоби маніпулювання свідомістю, ведення інформаційних війн і спеціальних інформаційних операцій / [Петрик В.М., Штоквиш О.А., Кальниш В.В. та ін.] – К.: Росава, 2006. – 208 с.</p> <p>15. Ярошенко О.В. Основи теорії мовної комунікації / О.В. Ярошенко. – К., 2010. – 312 с.</p>
Координатор и курсу	– ім'я + прізвище координатор {посилання на <i>Profile</i> }	Вертій Ж.С., к.н.соц. ком. https://nupp.edu.ua/page/profil-vikladacha-zhanna-vertiy.html
	– ім'я + прізвище асистента координатора {посилання на <i>Profile</i> }	-
Розклад	– період вивчення (дата початку – дата завершення)	Лютий – червень
	– тривалість (кількість тижнів)	15 тижнів
	– тривалість (хв.)	80 хв.
	– аудиторія	Згідно з розкладом
Політика	{посилання на загальні правила	Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

<p>курсу</p>	<p>допуску та вивчення навчальних курсів на сторінці університету/інституту/факультету}</p> <p>(критерії оцінювання + складові підсумкової оцінки + тощо)</p>	<p>при підсумковому контролі у вигляді екзамену до 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль;</p> <p>1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються таким чином (розподіл орієнтовний):</p> <ul style="list-style-type: none"> - робота на практичних заняттях (відповіді на теоретичні питання, виконання практичних завдань, розв'язання тестових питань на платформі дистанційного навчання Moodle), у разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів. <p>Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни й отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.</p> <p>2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/polozhennia/organizacia-osvit-procesu.pdf), а також «Положення про семестровий контроль в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/polozhennia/semestr-kontrol.pdf). Екзаменаційний білет передбачає наявність 3-ох питань : 1) 2 теоретичні; 2) виконання тестових завдань на знання історії становлення, теорії та практики соціальних комунікацій.</p>
<p>Рекомендації до вивчення курсу</p>	<p>Загальні настанови та рекомендації щодо вивчення навчального курсу та підготовки</p>	<p>Для належного опанування дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» необхідно вивчити базові основи теорії і практики соціальних комунікацій; дослідити систему організації соціальних комунікацій в умовах</p>

	до контрольних заходів	<p>сучасної інформаційної установи.</p> <p>Варто сформулювати систему теоретичних і методичних знань зі стратегії розвитку комунікаційної системи суспільства; наукових засад щодо знакових систем, способів документалізації інформації.</p> <p>Особливо ретельно варто зосередитись на набутті практичних навичок з використання спектру каналів передавання інформації, що застосовуються в сучасній практиці соціальної комунікації; ефективно впроваджувати інформаційні технології в організації комунікативної діяльності установи.</p>
Примітки		

- Примітки: 1. **РНПД** – робоча навчальна програма дисципліни.
2. **ОП** – освітня програма.
3. **НП** – навчальний план.